

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Гж 96/05
08.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Војимира Цвијовића, председника већа, Миломира Николића и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у парници тужилаца Савезне организације композитора Југославије "Сокој" - Друштво за заштиту ауторских права, из Београда, чији је пуномоћник АБ, адвокат, против тужене ББ, чији је пуномоћник БВ, адвокат, ради исплате ауторске накнаде, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Окружног суда у Врању П.1/04 од 25.4.2005. године, у седници одржаној 8.2.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Окружног суда у Врању П.1/04 од 25.4.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Врању П.1/04 од 25.4.2005. године, ставом првим изреке одбијен је приговор тужене о стварној надлежности Окружног суда у Врању за решавање ове правне ствари. Ставом другим изреке одлучено је да се одржава на снази решење Трговинског суда у Лесковцу И.1403/02 од 28.5.2002. године, за износ главног потраживања од 28.250,00 динара по рачуну бр.59/101/2001 од 21.5.2001. године за период од 1.12.1997. године до 31.5.2001. године са каматом почев од 31.5.2001. године, па до коначне исплате, као и за износ од 600,00 динара по рачуну бр.2484/300/2001 и јуна месеца 2001. године за период од 1.6. до 12.6.2001. године са каматом почев од 16.7.2001. године па до исплате, као и за трошкове издавања платног налога. Ставом трећим изреке укинута је исто решење за износ главног потраживања од 4.000,00 динара по рачуну бр.59/101/2001 од 21.5.2001. године за период од 1.4.1997. године до 1.12.1997. године са припадајућом каматом, а поднета тужба је одбачена због пресуђене ствари. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу плати на име трошкова парничног поступка износ од 21.720,00 динара.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл.372. ЗПП ("Службени гласник РС" бр.125/04 који је ступио на снагу 23.2.2005. године), Врховни суд је нашао да је жалба тужене неоснована.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.361. ст.2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из чл.361. ст.2. тач.12. ЗПП, на коју се жалбом неосновано указује, јер је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива, не противуречи сама себи нити разликова пресуде, садржи све разлоге о одлучним чињеницама и нема недостатака због којих се не може испитати. Такође нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из чл.361. ст.1. ЗПП, а у вези чл.193. ст.2. и чл.195. ЗПП, јер у конкретном случају није био потребан пристанак туженог за субјективно преиначење, обзиром да је ББ оснивач и власник "ВВ", у вези чл.29. и 7. Закона о приватним предузетницима ("Службени гласник СРС" бр.54/89 и 9/90 и "Службени гласник РС" бр.46/99...101/05). Наведеним одредбама прописано је да оснивач одговара за обавезе које проистекну у обављању делатности радње целокупном својом имовином, и да је фирма име под којим се води радња а садржи лично име оснивача радње, предмет пословања и пословно седиште. С тога је неоснован навод тужене да је у конкретном случају било потребно тражити сагласност тужене за субјективно преиначење тужбе са фирме на физичко лице.

Према утврђеном чињеничном стању следи да је по предлогу повериоца СОКОЈ-а за извршење на основу веродостојне исправе, против дужника "ВВ" чији је власник ББ, Трговински суд у Лесковцу је решењем И.1403/02 од 28.5.2002. године одредио извршење као и трошкове повериоца у износу од 6.605,00 динара. Против овог решења дужник је уложио приговор па је решењем Ипв.506/02 од 23.9.2002. године стављено ван снаге решење од 28.5.2002. године у делу којим је одређено извршење, укинута све спроведене радње, с тим да се поступак настави као поводом приговора против платног налога. Тужени је поднеском од 2.6.2003. године истакао да је престао да постоји са даном 12.6.2001. године, па се Трговински суд у Лесковцу решењем П.929/02 од 2.6.2003. године огласио стварно и месно ненадлежним и предметне списе доставио Општинском суду у Владичином Хану. Врховни суд је решавајући сукоб стварне надлежности одлучио да је за решавање ове правне ствари надлежан Окружни суд у Врању. У поступку је утврђено да је туженом извршена достава рачуна 22.5.2001. године под редним бројем 5 и 9.7.2001. године под

редним бројем 31/. Износ ауторске накнаде је утврђен на основу налаза и мишљења вештака финансијске струке полазећи од одредаба Правилника о накнадама за јавно извођење и саопштавање јавности музичких дела ("Службени лист СРЈ" бр.20/94) и Тарифе за накнаде за јавно извођење и саопштавање јавности музичких дела који је саставни део наведеног правилника ("Службени лист СРЈ" бр.20/94) и износи 28.250,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд применио материјално право када је одржао на снази решење Трговинског суда у Лесковцу на износ главног потраживања од 28.250,00 динара за период од 1.12.1997. године до 31.5.2002. године као и за износ од 600,00 динара за период од 1.6. до 12.6.2001. године и укинуо исто решење за износ главног потраживања од 4.000,00 динара за период од 1.4.1997. године до 1.12.1997. године и тужбу одбацио због пресуђене ствари, у смислу чл.19. Закона о ауторским и сродним правима, а у вези чл.3. ст.4. Правилника о накнадама за јавна извођења и саопштавања јавности музичких дела ("Службени лист СРЈ" бр.20/94).

Одредбом чл.19. Закона о ауторским и сродним правима прописано је да аутор има право на економско искоришћавање свог дела као и дела које је настало прерадом његовог дела, с тим да за свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица аутору припада накнада ако законом или уговором није другачије одређено.

Чланом 3. ст.4. Правилника о накнадама за јавна извођења и саопштавања јавности музичких дела ("Службени лист СРЈ" бр.20/94) прописано је да се локалним радио станицама и локалним телевизијским станицама сматрају све радио дифузне организације, односно радио станице и телевизијске станице које не припадају Радио телевизији Србије и Радио телевизији Црне Горе. Тарифном броју 18. Тарифе за накнаде за јавно извођење и саопштавање јавности музичких дела које је саставни део Правилника о накнадама за јавно извођење и саопштавање јавности музичких дела ("Службени лист СРЈ" бр.20/94) прописано је да локалне радио станице плаћају накнаду месечно према трајању и емитовању у недељи и то до 50 часова 500 бодова а од 51 до 100 часова 1.000 бодова, с тим што је прописано да ако локалне радио станице не доставе тачне податке о бруто приходу укупно обрачуната накнада увећава се за 100%.

Имајући у виду цитиране законске одредбе као и да је тужени "ВВ" постојао до 12.6.2001. године, чији је власник ББ, да није постојао закључен уговор између СОКОЈ-а и "ВВ", да је приликом обиласка на терену утврђено да тужени односно власник није плаћао ауторску накнаду, да су рачуни достављени али да он ни по достави рачуна није извршио наплату, да је тужена као власник радио станице која је престала да постоји одговорна својом имовином за обавезе радио станице које су настале у време њеног пословања, то је побијана одлука у свему правилна и законита.

Неосновано тужена у жалби указује на недостатак активне легитимације, јер је тужилац организација за колективно остваривање ауторских права композитора, а Закон о ауторским и сродним правима који је био на снази у периоду за који се потражује ауторска накнада својим одредбама од чл.144. до 170. је одредио статус, оснивање услова, начин рада и обавезе организације за колективно остваривање ауторских права. Поред тога, тужилац има и дозволу за обављање делатности колективног остваривања ауторског права, која права се тичу музичких ауторских дела издата од стране Савезног завода за интелектуалну својину бр.3101/1.98 од 28.7.1998. године.

И по оцени овог суда, правилно је првостепени суд применио материјално право када је одбио као неоснован приговор застарелости потраживања базирајући своју одлуку на одредби чл.371. Закона о облигационим односима којом је прописан општи рок застарелости потраживања који износи 10 година ако законом није одређен неки други рок застарелости. У конкретном случају не могу се применити одредбе чл.374. и 378. Закона о облигационим односима којима је прописан рок застарелости за међусобна потраживања из уговора о промету роба и услуга између правних лица (чл.374. Закона о облигационим односима којим је прописано да таква потраживања застаревају за 3 године, а одредбом чл.378. предвиђено је двогодишњи рок застарелости за потраживање радио станице и радиотелевизијске станице за употребу радио пријемника или телевизијског пријемника.

Имајући у виду наведене законске одредбе, као и да је тужени "ВВ" престао да постоји __.2001. године, то се не може применити одредба чл.374. као ни одредба чл.378. Закона о облигационим односима, па је правилно првостепени суд применио материјално право када је оценио истакнути приговор застарелости потраживања као неоснован. Тужена је као власник радио станице која је престала да постоји одговорна за обавезе радио станице у време њеног пословања. С тога је тужена обавезна на исплату износа од 28.850,00 динара који је утврђен према одредбама Закона о ауторским и сродним правима и одредбама Правилника о накнадама за јавна извођења и саопштавања јавности музичких дела и о накнадама које наплаћује СОКОЈ.

Истицање тужене да за време ратног стања у 1999. години није радила као и у периоду од 6 месеци у 1998. години, када је туженој радио станица одузета, је ирелевантно из разлога што за ове периоде није ни вршено фактурисање накнаде, односно за те периоде ауторска накнада се и не потражује.

Са изнетих разлога, Врховни суд је одлучио као у изреци, на основу чл.375. ЗПП.

Председник већа - судија

Војимир Цвијовић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дм